128 Krigets första tider.

compagnierne hvar och en sin larmplats väg. Kapitaine af beredskapen öfvervarar fältvakts ombytet; morgon och afton rider jag sjelf till mine vedetter och poster. — I dag morgons voro cosaquerne närryckte mot dragonerne.

Georg Karl von Döbeln.

Åt isen patrouillerar beredskaps underofficeraren eller corporalen — flere gånger om dygnet. —

Mina soldater känna ryska uppmaningen (erkänna de), men de förakta den — ty de vilja slåss.

Runebergs sånger. Veteranerna. 795

jul för de på grafvens brädd staplande veteranerne. En fortsatt insamling jämte pensioner af staten gjorde att ingen af 1808 års krigare därefter torde behöft lida nöd.

Bland den finska arméns högsta befälhafvare fans vid denna tid ingen kvar, gentemot hvilken vårt folk kunnat visa hvad det kände. Af officerskåren voro några ännu vid lif; de flesta af dessa hade vid krigets utbrott stått vid gränsen mel-

Veteraner.

lan barna- och ynglingaåldern. Bland de mest bemärkta var krigets historieskrifvare Montgomery, som på sin resa i Finland 1860 i rikt mått fick röna bevis på sina landsmäns sympati och aktning. Likaså Gregori Tigerstedt, hvilken hjältemodigt kämpat vid Revolaks och där erhållit tvänne bajonettstyng i bröstet. På femtionde årsdagen af striden firade en skara landsmän i Helsingfors en fest till hans ära. Runeberg uppläste vid detta tillfälle sin dikt „Fänrikens hälsning“, och han, från hvars läppar under återtågets dystra dagar hörts orden: „än kommer

FINSKA KRIGET

OCH

FINLANDS KRIGARE

1808-1809

AF **JOH. RICH. DANIELSON** FRÅN FINSKAN AF W. SÖDERHJELM -------------- HELSINGFORS

OSAKEYHTIÖ WEILIN & GÖÖS AKTIEBOLAG 1897

Förord till den elektroniska utgåvan

Finska originalets titel: *Suomen sota ja Suomen sotilaat vuosina 1808 ja 1809*. Översättning till svenska av Werner Söderhjelm.

Boken, som tillhör Harvard University Library, har scannats av Google Books. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i november 2014 av Bert H.

Förord

I krigshistorien utgöra ju vanligen själfva händelserna, striderna och hjältebragderna, framställningens medelpunkt. Så har fallet varit i äldre arbeten om 1808 och 1809 års krig, och så skall synbarligen ock förhållandet blifva i det stora, på grund af fackkunskaper och från fackmannasynpunkt skrifna värk, som svenska generalstaben som bäst utgifver. I den skildring jag härmed framlägger för allmänheten, hafva däremot de ytre krigshändelserna i någon mån skjutits åt sidan. Min afsikt har således icke varit att göra de nyssnämda framställningarna öfverflödiga, utan att förfullständiga och fördjupa våra kunskaper och vår uppfattning om finska kriget och de finska krigarne. Vare detta sagdt till undvikande af alt missförstånd. Öfverflödigt vore härvid att på förhand framhålla i hvilka af-seenden jag särskildt ansett ett fördjupande nödvändigt samt sträfvat att åstadkomma detsamma. Framgår detta icke till-fylles ur det följande, så torde icke en förklaring i förordet vara till någon nytta.

Läsaren skall snart iakttaga att jag i Kongi. Svenska Krigsarkivet erhållit en mängd upplysande, för vetenskapen nya dokument. För den beredvillighet, med hvilken de stälts till mitt förfogande, äfvensom för det utomordentliga tillmötesgående, som äfven annars bevisats mig i Krigsarkivet, ber jag